

195

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

ירושלים, ד' תמוז תשע"ו
10/07/2016
פניה: 16313528
סימוכין: 16314475

לכבוד
חה"כ מירב בן ארי
מ"מ יו"ר וועדת החינוך, התרבות והספורט
הכנסת
ירושלים - 91950

שלום רב,

הנדון: אקדמיה ותעסוקה - לציון יום הסטודנט
(מסקנות מיום 31.5.16)

קיבלתי בתודה מכתבך שבסמך ולהלן התייחסותי למסקנות הדיון בנושא שבנדון:

מערכת ההשכלה הגבוהה מכשירה כוח אדם אקדמי במגוון תחומים לשוק העבודה ולמסלולי קידום אקדמי. מתוקף כך מתפקיד ות"ת/מל"ג, כגוף האמון על תכנון המערכת, להבטיח הכשרת כוח אדם אקדמי בתחומים נדרשים למשק באמצעות מערך המוסדות להשכלה גבוהה. התכנון האקדמי מתבצע מדי חומש - בהליך שתחילתו תכנית רב-שנתית המאושרת למערכת ההשכלה הגבוהה ע"י משרד האוצר, אשר ממנו נגזר מתווה גידול בסטודנטים מאושר למוסדות. התוכנית הרב שנתית האחרונה החלה בתשע"א (2011), אורכה שש שנים, ואנו מצויים כעת בשנתה האחרונה. במסגרת התוכנית הרב שנתית נבחנים ומוגדרים יעדיה של מערכת ההשכלה הגבוהה, הן בהוראה והן במחקר. בין היעדים הללו נדרשת המערכת לענות על צרכי המשק, צרכי המוסדות וביקושי הסטודנטים.

במסגרת יישום התוכנית הרב שנתית נדרשים המוסדות להשכלה גבוהה להגיש הצעות לתוכניות לימודים חדשות שאותן הם יהיו מעוניינים לפתוח. תהליך התכנון מתבצע בעיקרו מלמטה למעלה, באופן שכל מוסד מגיש את התכנית האסטרטגית הרב שנתית שלו ואת תכניות הלימודים המבוקשות לפתיחה בטווח של כ-5 שנים קדימה (מדובר על תכניות לימוד לתואר ראשון ושני). יצוין, כי בחומש הקרוב לראשונה נתייחס לתמונה הרחבה הכוללת גם את תכניות המוסדות החוץ תקציביים וגם המכללות להכשרת עובדי הוראה שבמשרד החינוך.

במסגרת הדיונים הפנימיים ולצורך מתן האישורים העקרוניים לפתיחת תכניות לימוד עלינו להבטיח, בין השאר, מענה לצרכים לאומיים הידועים לנו. את המידע לגבי צרכים לאומיים המל"ג/ות"ת אוספים ממשרדי הממשלה וגופים נוספים רלבנטיים כגון משרד החינוך, משרד הבריאות, משרד הכלכלה, התאחדות התעשיינים ועוד. כמו כן, אנו שותפים לעבודה מקצועית הנעשית בניתוח ובמיפוי צרכי כ"א בתחומים שונים. דוגמא מרכזית לתכנון הכשרת כ"א אקדמי שהובילו ות"ת/מל"ג הינה פתיחת המכללות בשנות ה-90' והרחבת המענה לביקושים הגוברים להשכלה גבוהה תוך דגש על לימודים טכנולוגיים (כיום יותר מחצי מהסטודנטים לתואר ראשון במקצועות אלה לומדים במכללות). כדוגמא לתחומים אשר נבחנו בשנים האחרונות ניתן לציין את תחום הרפואה, הסייעוד, האדריכלות, ההנדסה, הרוקחות, הביוטכנולוגיה, מקצועות ההיי-טק ועוד. במקומות בהם נדרשה תוספת סטודנטים, הוסיפו מל"ג/ות"ת תקציבי הוראה, העלו תעריפים, תקצבו תשתיות וכד'.

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

ניתן להוסיף ולציין בהקשר זה, כי, במסגרת תכנית הות"ת להרחבת נגישות ההשכלה הגבוהה עבור החברה הערבית, מגבשת ומפעילה הות"ת תכנית הוליסטית המטפלת במכלול החסמים החל מבית הספר התיכון וכלה בלימודים לתארים מתקדמים והשתלבות בשוק העבודה עבור אוכלוסייה זו.

במסגרת התכניות המופעלות, ישנה התייחסות ישירה ועקיפה להשתלבות האקדמאים הערבים בשוק התעסוקה. בשלבים המוקדמים כוללת התכנית מתן הכוון וייעוץ בהתאם למאפייני הצעירים וביקושי שוק התעסוקה, במסגרת האקדמיה מוענקת מלגת אירתקא, בה אנו מעודדים את הסטודנטים לבחור תחום לימודים מרשימת ה"תחומים המועדפים".

בנוסף, במסגרת תקציבי התמיכה למוסדות ישנו תמריץ עבור סטודנטים הלומדים תחומים מועדפים. התכנית הישירה ביותר המופעלת לטובת שילוב האקדמאים הערבים בשוק התעסוקה הינה "מרכז קריירה". מרכז הקריירה הינה תכנית דו שלבית, כאשר בשלב הראשון המוסדות עוברים הטמעה והתאמה של תכני קורסי קריירה מותאמים לחברה הערבית, בשלב השני המוסד מתבקש להפעיל מרכז קריירה מורחב אשר תפקידו לספק לסטודנטים תמיכה כוללת אשר תסייע להם להשתלב בשוק התעסוקה.

ב ב ר כ ה

נפתלי בנט

העתק: חה"כ יעקב מרגי, יו"ר וועדת החינוך, התרבות והספורט